

80 . Târcov | Comuna: Pîrscov | Județ: Buzău | Punct: Piatra cu lileci | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 48646.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, La Tène târziu

Tipuri sit: locuire, exploatare/carieră

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Civil, Domestic, Neatribuit

Autori: Daniel Costache-Bolocan, Andrei Duțu, Sebastian Matei, Roxana Morteau, Valeriu Sîrbu, George Trohani

Instituții: Muzeul Județean Buzău, Instituție Nedefinită, Muzeul Județean Buzău, Instituție Nedefinită, Muzeul Brăilei, Muzeul Național de Istorie a României

Raport

Așezarea fortificată de la Târcov se află plasată în Subcarpații de Curbură, pe o culme numită „Piatra cu Lileci”, ce are trei dintre laturi abrupte. Această înălțime a fost locuită încă din epoca bronzului (cultura Monteoru) și, sporadic, în sec. IV-III a.Chr., dar cele mai semnificative vestigii aparțin epocii geto-dacice târzii (a doua jum. a sec. I p.Chr.). Situl se împarte în două unități distincte: un platou-acropolă și o succesiune de trei terase, dintre care cel puțin două sunt fortificate cu ziduri de piatră.

În această campanie am urmărit două obiective: cercetarea fortificației dintre Terasa 1 și 2, precum și extinderea săpăturilor pe Platou, pentru a verifica stratigrafia și a obține noi date privind locuirea din această zonă. În acest sens, secțiunea S4, lungă de 45 m, a fost prelungită cu 20 m spre Terasa 1, iar secțiunea S7, de pe Platou, a fost prelungită cu 6 m spre vest, având astfel o lungime totală de 16 m. De asemenea, s-au continuat cercetările în secțiunea S2 (trasată în 2010, în zona carourilor A1-A3) și a fost începută o nouă secțiune, S8, pe Terasa 1, lungă de 6 m, paralelă cu S4.

Cercetările din epoca dacică

Săpăturile arheologice s-au concentrat în secțiunea S4, care a fost lungită cu 20 m spre nord, pentru a face legătura cu Terasa 1. Astfel, S4 are în prezent 65 m lungime și leagă toate cele 3 terase.

În cursul cercetării zonei de pe Terasa 2 a secțiunii S4 au fost descoperite două complexe adâncite, precum și o aglomerare de bolovani, dintre care doar complexul 30 a fost cercetat integral, el reprezentând o groapă tronconică cu diametrul gurii de 1,50 m și cu o adâncime de aproximativ 0,60 m.

Trebuie remarcat faptul că panta dintre T1 și T2 este naturală, nefiind rezultatul unei posibile prăbușiri a fortificației. De asemenea, cercetările efectuate în buza Terasei 1, acolo unde ar fi trebuit să fie zidul descoperit în 1988, sunt neconcludente în acest stadiu. Mai mult decât atât, pe Terasa 1 a fost identificată o structură de piatră - complexul 28 - care pleacă din marginea terasei spre interior. Pentru a fi dezvelită integral a fost deschisă, spre vest, secțiunea S8, cu dimensiunile de 6 x 2 m. Această structură este alcătuită dintr-o masă de bolovani de calcar, unii cu aspect de dală, printre ei descoperindu-se fragmente ceramice, bucăți de lipitură arsă, precum și un călcâi de lance din fier. În acest stadiu al cercetării nu ne putem pronunța cu privire la funcționalitatea acestei aglomerări de bolovani. Date noi vom putea obține în cursul campaniei viitoare.

În secțiunea S2 a fost dezvelită o structură compactă de piatră, notată complex 29, de formă rectangulară, cu dimensiunile de 3,30 x 2,90 m, care se întinde și în secțiunea S4. Printre pietre au fost descoperite fragmente ceramice și lipitură arsă. La prima vedere apreciem că această structură pare a reprezenta o fundație sau o bază de piatră, probabil pentru o construcție din lemn. Cercetarea acestui complex va fi încheiată în cursul campaniei din 2012, când vom putea obține noi informații.

Pe Platou, în secțiunea S7, nu au fost identificate complexe dacice, însă au fost descoperite numeroase fragmente ceramice din această epocă. Stratigrafia secțiunii S7 este una relativ simplă, cu un strat de cultură brun-negricios, gros de 30-35 cm, suprapus de humusul actual. Deși pe baza materialului ceramic am putut constata existența a două nivele de locuire, textura și culoarea pământului nu ne-a putut evidenția acest lucru. Ceramica dacică, amestecată cu cea de epoca bronzului, apare doar în partea superioară. Mai menționăm faptul că ceramica dacică e mai numeroasă în carourile 7 și 8, spre panta de vest.

Și în această campanie materialul ceramic descoperit a fost unul relativ redus cantitativ, nefiind descoperit nici un vas întreg sau parțial întregibil. Sunt prezente, fragmentar, forme de vase specifice sec. I p.Chr., cum ar fi: borcane fără butoni și cești-opaiț, modelate cu mâna, precum și pithoi, căni și fructiere lucrate exclusiv la roată. Mai notăm descoperirea, tot fragmentară, a unor fusaiole, cute, fibule din fier (ace) și a unei mărgelă de sticlă.

Cercetările din epoca bronzului

Platou. În campania din acest an a fost continuată cercetarea secțiunii S7, deschisă în campania din anul 2010. În acest sens, secțiunea a fost prelungită către vest cu 6 m, aceasta secționând, practic, întreaga culme muntoasă. De asemenea, în vederea epuizării complexului 26, identificat și cercetat parțial în 2010, a fost deschisă către sud o casetă, notată Casetă 1, având dimensiunile de 2 x 1,30 m.

Stratul de cultură are o grosime medie de cca. 0,30 - 0,35 m, fiind suprapus de un strat de humus de pădure cu grosimea de 0,10-0,15 m. Stratul de cultură are o culoare brun-negricioasă, relativ afânat, pigmentat cu pietricele albicioase (calcar), fragmente ceramice, resturi osteologice, lipitură arsă și bucăți de cărbune. Fragmentele ceramice recoltate din acest strat aparțin atât epocii dacice, cât și epocii bronzului, respectiv culturii Monteoru, stilurile ceramice Ic3 și Ic2. Menționăm faptul că materialele dacice au apărut doar în partea superioară a acestui strat. În partea inferioară materialul ceramic este exclusiv monteorean. Dintre acestea remarcăm câteva fragmente provenind de la cești cu două toarte supraînălțate, un fragment provenind de la o pixidă și mai multe fragmente provenind de la vase de tip Spendegeffasse.

Complexe arheologice

Complexul 25. În campania din acest an a fost reluată cercetarea acestui complex, identificat anul trecut, de la adâncimea de - 0,67/0,69 m. Este o groapă tronconică, cu baza rotunjită și o adâncime de cca. 1,00 m. La partea superioară a fost afectată de o intervenție modernă, cel mai probabil un adăpost pentru vânători (la baza acestei intervenții moderne a fost identificat un cuțit, o monedă de 50 de bani emisă în anul 2006 și un cartuş). Umplutura gropii este reprezentată de pământ de culoare negră-cenușie, pigmentat cu pietricele albicioase (bucăți de calcar), fragmente ceramice, lipitură arsă și bucățele de cărbune. Fragmentele ceramice descoperite aparțin culturii Monteoru, stilurile ceramice Ic3 și Ic2.

Complexul 26. Descoperit în 2010, a fost săpat parțial. Cercetarea acestuia a fost reluată de la cota de - 0,64/0,67 m, fiind epuizat la - 1,90 m. Complexul reprezintă o groapă cu gura evazată, cu o adâncime de aprox. 1,50/1,55 m. Diametrul la partea superioară este de aprox. 1,40 m, iar la bază de cca. 0,70/0,75 m. Umplutura acesteia este reprezentată de pământ de culoare negricioasă, relativ afânat, pigmentat cu bucățele de lipitură arsă, cărbune, numeroase fragmente ceramice și câteva resturi osteologice. Fragmentele ceramice identificate aparțin epocii bronzului, respectiv culturii Monteoru, stilurile ceramice Ic3 și Ic2. În cea mai mare parte, acestea au un indice de fragmentare foarte mare. Remarcăm, totuși, prezența la baza gropii a două fragmente ceramice provenind de la un Spendegeffasse, lucrat din pastă semifină, relativ bine omogenizată, culoare cărămizie-roșietică, fără decor. De asemenea, pe fundul gropii au putut fi observate câteva pietre de dimensiuni medii (15 x 21 cm).

Complexul 26a. Datorită culorii, a structurii și solului acest complex nu a putut fi identificat clar în grund, el fiind observat, ulterior, în profilul de sud al secțiunii. Acest complex are formă dreptunghiulară în profil, cu o lungime de 2 m și o adâncime de săpare de 0,20 m. Umplutura lui este de culoare cenușie-gălbui, relativ compactă, în care apar puține fragmente ceramice ale culturii Monteoru, stilurile ceramice Ic3 și Ic2.

Complexul 27. Acest complex a fost identificat în campania din acest an, în carourile 6-7 ale secțiunii S7, la adâncimea de -0,63 m. Încă nu ne putem pronunța cu privire la caracterul acestuia, cercetarea lui

reprezentând o prioritate pentru următoarea campanie arheologică. În actualul stadiu al cercetării se definește sub forma unei zone de pământ de culoare brună-cenușie, cu o lungime de aprox. 3,50 m și o lățime medie de cca. 0,70 m. Materialul de interes arheologic recoltat se compune din fragmente ceramice care aparțin epocii bronzului, cultura Monteoru, stilurile ceramice Ic3 și Ic2. Remarcăm, însă, și prezența unui fragment de lipitură arsă cu dimensiunile de 12 x 15 cm, ce prezintă amprente de nuiiele, cu un diametru de 2 - 3 cm.

Terasa 1. În campania arheologică din acest an, la fel ca și în campaniile anterioare, nu au fost identificate complexe arheologice aparținând epocii bronzului. În schimb, au fost descoperite câteva fragmente ceramice în poziție secundară.

Informații suplimentare online

[Raportul 4795 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
